

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XII — Nr. 140

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Sâmbătă, 1 aprilie 2000

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
LEGI ȘI DECRETE		65.	— Decret pentru promulgarea Legii privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale
19.	— Lege privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.....	1-30	31

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Dreptul la asigurări sociale este garantat de stat și se exercită, în condițiile prezentei legi, prin sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, denumit în continuare *sistemul public*.

Art. 2. — Sistemul public se organizează și funcționează având ca principii de bază:

a) principiul unicității, potrivit căruia statul organizează și garantează sistemul public bazat pe aceleași norme de drept;

b) principiul egalității, care asigură tuturor participanților la sistemul public, contribuabili și beneficiari, un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege;

c) principiul solidarității sociale, conform căruia participanții la sistemul public își asumă reciproc obligații și

beneficiază de drepturi pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor sociale prevăzute de lege;

d) principiul obligativității, potrivit căruia persoanele fizice și juridice au, conform legii, obligația de a participa la sistemul public, drepturile de asigurări sociale exercitându-se corelativ cu îndeplinirea obligațiilor;

e) principiul contributivității, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice, participante la sistemul public, drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite;

f) principiul repartiției, pe baza căruia fondurile realizate se redistribuie pentru plata obligațiilor ce revin sistemului public, conform legii;

g) principiul autonomiei, bazat pe administrarea de sine stătătoare a sistemului public, conform legii.

Art. 3. — (1) În baza prezentei legi, în termen de 30 de zile de la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al

României, Partea I, se înființează Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, denumită în continuare, prescurtat, *CNPAS*.

(2) În subordinea CNPAS se înființează case județene de pensii în fiecare municipiu-reședință de județ, precum și Casa de pensii a municipiului București, denumite în continuare *case teritoriale de pensii*.

(3) CNPAS poate înființa case locale de pensii, în funcție de numărul, complexitatea și structura asiguraților, care funcționează sub conducerea și controlul casei județene de pensii și, respectiv, Casei de pensii a municipiului București.

Art. 4. — (1) În sistemul public sunt asigurate, în condițiile prezentei legi, persoanele fizice, denumite în continuare *asigurați*.

(2) Asigurații pot fi cetățeni români, cetățeni ai altor state sau apatrizi, pe perioada în care au, conform legii, domiciliul sau reședința în România.

(3) Asigurații au obligația să plătească contribuții de asigurări sociale și au dreptul să beneficieze de prestații de asigurări sociale, conform prezentei legi.

Art. 5. — (1) În sistemul public sunt asigurate obligatoriu, prin efectul legii:

I. persoanele care desfășoară activități pe bază de contract individual de muncă;

II. persoanele care își desfășoară activitatea în funcții electivă sau care sunt numite în cadrul autorității executive, legislative ori judecătorești, pe durata mandatului, precum și membrii cooperatori dintr-o organizație a cooperăției meșteșugărești, ale căror drepturi și obligații sunt asimilate, în condițiile prezentei legi, cu ale persoanelor prevăzute la pct. I;

III. persoanele care beneficiază de ajutor de șomaj, ajutor de integrare profesională sau alocație de sprijin, ce se suportă din bugetul Fondului pentru plata ajutorului de șomaj, în condițiile legii, denumite în continuare *șomeri*;

IV. persoanele care realizează un venit brut pe an calendaristic, echivalent cu cel puțin 3 salarii medii brute pe economie, și care se află în una dintre situațiile următoare:

- a) asociat unic, asociați, comanditari sau acționari;
- b) administratori sau manageri care au încheiat contract de administrare sau de management;
- c) membri ai asociației familiale;
- d) persoane autorizate să desfășoare activități independente;
- e) persoane angajate în instituții internaționale, dacă nu sunt asigurații acestora;
- f) proprietari de bunuri și/sau arendași de suprafețe agricole și forestiere;
- g) persoane care desfășoară activități agricole în cadrul gospodăriilor individuale sau activități private în domeniul forestier;
- h) membri ai societăților agricole sau ai altor forme de asociere din agricultură;
- i) persoane care desfășoară activități în unitățile de cult recunoscute potrivit legii și care nu au încheiat contract individual de muncă;

V. persoanele care realizează prin cumul venituri brute pe an calendaristic, echivalente cu cel puțin 3 salarii medii brute pe economie, și care se regăsesc în două sau mai multe situații prevăzute la pct. IV;

VI. persoanele care desfășoară activități exclusiv pe bază de convenții civile de prestări de servicii și care realizează un venit brut pe an calendaristic echivalent cu cel puțin 3 salarii medii brute pe economie.

(2) Se pot asigura în sistemul public, pe bază de contract de asigurare, în condițiile prezentei legi, și alte persoane care nu se regăsesc în situațiile prevăzute la alin. (1).

(3) Salariul mediu brut pe economie pentru anul următor se prognozează și se face public de către CNPAS până la data de 31 decembrie a anului curent.

Art. 6. — (1) Persoanele juridice sau fizice la care își desfășoară activitatea asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. I, II și VI, denumite în continuare *angajatori*, precum și instituțiile care efectuează plata drepturilor de șomaj pentru șomerii prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. III sunt obligate să depună în fiecare lună, la termenul stabilit de CNPAS, declarația privind evidența nominală a asiguraților și a obligațiilor de plată către bugetul asigurărilor sociale de stat. Declarația se depune la casa teritorială de pensii, în raza căreia se află sediul angajatorului.

(2) Persoanele prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. IV și V, care au împlinit vârsta de 18 ani, sunt obligate să depună declarația de asigurare la casa teritorială de pensii în raza căreia se află domiciliul asiguratului, în termen de 30 de zile de la încadrarea în situațiile menționate.

(3) Se exceptează de la obligativitatea depunerii declarației de asigurare persoanele prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. IV și V, dacă se regăsesc și în una dintre situațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. I, II și III.

(4) Persoanele care desfășoară activități pe bază de convenții civile de prestări de servicii au obligația să declare angajatorului, pe propria răspundere, dacă sunt încadrate cu contract individual de muncă la alt angajator.

Art. 7. — (1) În sistemul public prestațiile de asigurări sociale reprezintă venit de înlocuire pentru pierderea totală sau parțială a veniturilor profesionale, ca urmare a bătrâneții, invalidității, accidentelor, bolii, maternității sau decesului, denumite în continuare *riscuri asigurate*.

(2) Prestațiile de asigurări sociale se acordă sub formă de: pensii, indemnizații, ajutoare, alte tipuri de prestații prevăzute de lege, corelative cu obligațiile privind plata contribuției de asigurări sociale.

(3) În sistemul public asigurații nu pot beneficia concomitent de două sau mai multe prestații de asigurări sociale pentru același risc asigurat, cu excepția celor pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă.

Art. 8. — (1) Constituie *stagiu de cotizare* perioadele în care persoanele au plătit contribuții de asigurări sociale în sistemul public din România, precum și în alte țări, în condițiile stabilite prin acordurile sau convențiile internaționale la care România este parte.

(2) Drepturile de asigurări sociale convenite în sistemul public din România se pot transfera în țările în care asigurații își stabilesc domiciliul sau reședința, în condițiile reglementate prin acorduri și convenții internaționale la care România este parte.

(3) Prestațiile de asigurări sociale aferente drepturilor prevăzute la alin. (2) pot fi transferate în alte țări, în condițiile reglementate prin acorduri și convenții internaționale la care România este parte, în moneda țărilor respective sau într-o altă monedă asupra căreia s-a convenit.

Art. 9. — (1) Evidența drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale în sistemul public se realizează pe baza codului personal de asigurări sociale.

(2) Codul personal de asigurări sociale și modalitățile de atribuire a acestuia se stabilesc de CNPAS.

(3) Fiecărui asigurat în sistemul public i se atribuie un singur cod personal de asigurări sociale.

Art. 10. — În România se pot organiza și pot funcționa societăți private de asigurări sociale, reglementate prin lege specială.

CAPITOLUL II

Bugetul asigurărilor sociale de stat

Art. 11. — (1) Bugetul asigurărilor sociale de stat cuprinde veniturile și cheltuielile sistemului public.

(2) Guvernul elaborează anual, pe baza propunerilor CNPAS, proiectul bugetului asigurărilor sociale de stat, pe care îl supune spre aprobare Parlamentului.

(3) Dacă legea bugetului asigurărilor sociale de stat nu a fost adoptată cu cel puțin 3 zile înainte de expirarea exercițiului bugetar, se aplică în continuare bugetul asigurărilor sociale de stat pe anul precedent până la adoptarea noului buget.

Art. 12. — Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat provin din contribuții de asigurări sociale, dobânzi, majorări pentru plata cu întârziere a contribuțiilor, precum și din alte venituri, potrivit legii.

Art. 13. — (1) Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat acoperă contravaloarea prestațiilor de asigurări sociale din sistemul public, cheltuielile privind organizarea și funcționarea sistemului public, finanțarea unor investiții proprii, alte cheltuieli prevăzute de lege.

(2) Din veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat se prelevă anual până la 3% pentru constituirea unui fond de rezervă.

(3) Fondul de rezervă cumulat nu poate depăși nivelul cheltuielilor prevăzute pentru anul bugetar respectiv.

(4) Fondul de rezervă se utilizează pentru acoperirea prestațiilor de asigurări sociale în situații temeinic motivate sau a altor cheltuieli ale sistemului public, aprobate prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Art. 14. — (1) Excedentele anuale ale bugetului asigurărilor sociale de stat pot fi utilizate în anul următor, potrivit destinațiilor aprobate prin lege, după restituirea transferurilor primite de la bugetul de stat.

(2) Fondul de rezervă se reportează în anul următor și se completează potrivit prevederilor art. 13 alin. (2) și (3).

(3) Eventualul deficit curent al bugetului asigurărilor sociale de stat se acoperă din disponibilitățile bugetului de asigurări sociale de stat din anii precedenți și, în continuare, din fondul de rezervă.

Art. 15. — Disponibilitățile bănești ale asigurărilor sociale de stat sunt purtătoare de dobânzi; nivelul dobânzilor se stabilește prin convenții încheiate de CNPAS cu trezoreria statului sau cu băncile.

Art. 16. — În mod excepțional, în situații motivate, pentru acoperirea deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat, după epuizarea fondului de rezervă, veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat se completează cu sume care se alocă de la bugetul de stat.

Art. 17. — (1) În sistemul public, pe teritoriul României, contribuțiile și prestațiile de asigurări sociale se plătesc în lei.

(2) Contribuțiile și prestațiile de asigurări sociale, stabilite în moneda altor țări, se plătesc pe teritoriul României în lei, la cursul de schimb valutar comunicat de Banca Națională a României din ziua plății.

CAPITOLUL III

Contribuția de asigurări sociale

Art. 18. — (1) În sistemul public sunt contribuabili, după caz:

a) asigurații care datorează contribuții individuale de asigurări sociale;

b) angajatorii;

c) persoanele juridice la care își desfășoară activitatea asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. II și VI, asimilate în condițiile prezentei legi angajatorului;

d) Agenția Națională de Ocupare și Formare Profesională care administrează bugetul Fondului pentru plata ajutorului de șomaj;

e) persoanele prevăzute la art. 5 alin. (2), care încheie contract de asigurare.

(2) Cotele de contribuții de asigurări sociale sunt diferențiate în funcție de condițiile de muncă normale, deosebite sau speciale.

(3) Cotele de contribuții de asigurări sociale se aprobă anual prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Art. 19. — (1) În sensul prezentei legi, *locurile de muncă în condiții deosebite* reprezintă acele locuri care, în mod permanent sau în anumite perioade, pot afecta esențial capacitatea de muncă a asiguraților datorită gradului mare de expunere la risc.

(2) Criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, pe baza propunerii comune a Ministerului Muncii și Protecției Sociale și a Ministerului Sănătății.

(3) Hotărârea Guvernului prevăzută la alin. (2) se va adopta în termen de 3 luni de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(4) Locurile de muncă în condiții deosebite se stabilesc prin contractul colectiv de muncă sau, în cazul în care nu se încheie contracte colective de muncă, prin decizia organului de conducere legal constituit, cu respectarea criteriilor și metodologiei de încadrare prevăzute la alin. (2).

(5) Avizul inspectoratului teritorial de muncă este obligatoriu pentru încadrarea locurilor de muncă în condiții deosebite.

Art. 20. — În sensul prezentei legi, *locurile de muncă în condiții speciale* sunt cele din:

a) unitățile miniere, pentru personalul care își desfășoară activitatea în subteran cel puțin 50% din timpul normal de muncă în luna respectivă;

b) activitățile de cercetare, explorare, exploatare sau prelucrare a materiilor prime nucleare, zonele I și II de expunere la radiații;

c) aviația civilă, pentru personalul navigant prevăzut în anexa nr. 1;

d) activitatea artistică desfășurată în profesiile prevăzute în anexa nr. 2.

Art. 21. — (1) Contribuția de asigurări sociale se datorează din momentul încadrării în una dintre situațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) sau de la data încheierii contractului de asigurare.

(2) Contribuția individuală de asigurări sociale, datorată de asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. I, II și VI, reprezintă o treime din cota de contribuție de asigurări sociale, stabilită anual pentru condiții normale de muncă.

(3) Contribuția de asigurări sociale, datorată de angajatori, reprezintă diferența față de contribuția individuală de asigurări sociale, prevăzută la alin. (2), până la nivelul cotelor de contribuție de asigurări sociale stabilite prin legea anuală a bugetului de stat, în funcție de condițiile de muncă.

(4) Asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. IV și V și alin. (2) datorează integral cota de contribuție de asigurări sociale corespunzătoare condițiilor de muncă în care își desfășoară activitatea.

(5) Contribuția de asigurări sociale pentru șomeri se suportă integral din bugetul Fondului pentru plata ajutorului de șomaj, la nivelul cotei stabilite pentru condiții normale de muncă.

(6) Contribuția de asigurări sociale datorată de contribuabilii prevăzuți la art. 18 alin. (1) nu se impozitează.

Art. 22. — (1) Calculul și plata contribuției de asigurări sociale, datorată de asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. I, II și VI și de angajatorii acestora, se fac lunar de către angajatori.

(2) Calculul și plata contribuției de asigurări sociale pentru șomeri se fac lunar de către instituția care administrează bugetul Fondului pentru plata ajutorului de șomaj.

(3) Plata contribuției de asigurări sociale, datorată de asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. IV și V și alin. (2), se face lunar de către aceștia, pe baza calculului efectuat și comunicat de casele teritoriale de pensii la care sunt asigurați.

(4) Plata contribuției de asigurări sociale, în cazul asiguraților aflați în situațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. IV lit. f), g), h) și alin. (2), se poate face și la intervale mai mari de o lună, fără a depăși 6 luni, cu respectarea termenelor prevăzute în declarația sau în contractul de asigurare.

Art. 23. — (1) Baza lunară de calcul a contribuției individuale de asigurări sociale în cazul asiguraților o constituie:

a) salariile individuale brute, realizate lunar, inclusiv sporurile și adaosurile, reglementate prin lege sau prin contractul colectiv de muncă, și/sau veniturile asiguraților prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. I, II și VI;

b) venitul lunar asigurat, prevăzut în declarația sau contractul de asigurare, care nu poate fi mai mic de o pătrime din salariul mediu brut lunar pe economie.

(2) Baza lunară de calcul a contribuției individuale de asigurări sociale pentru personalul român trimis în misiune permanentă în străinătate de către persoanele juridice din România este salariul brut lunar în lei, corespunzător funcției în care persoana respectivă este încadrată în țară, inclusiv sporurile și celelalte adaosuri care se acordă potrivit legii.

(3) Baza de calcul prevăzută la alin. (1) și (2) nu poate depăși plafonul a de 3 ori salariul mediu brut lunar pe economie.

(4) Salariul mediu brut lunar pe economie este cel prevăzut la art. 5 alin. (3).

Art. 24. — (1) Baza lunară de calcul, la care angajatorul datorează contribuția de asigurări sociale, o constituie fondul total de salarii brute lunare realizate de asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. I și II, precum și veniturile brute lunare realizate de asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. VI.

(2) Baza lunară de calcul, la care persoana juridică din România datorează contribuția de asigurări sociale pentru personalul român trimis în misiune permanentă în străinătate, o constituie fondul total de salarii rezultat din însumarea salariilor brute individuale la care s-a calculat contribuția de asigurări sociale, conform prevederilor art. 23 alin. (2).

(3) Baza de calcul prevăzută la alin. (1) și (2) nu poate fi mai mare decât produsul dintre numărul mediu al asiguraților din luna pentru care se calculează contribuția și valoarea corespunzătoare a 3 salarii medii brute lunare pe economie.

(4) Prevederile alin. (3) se aplică și în cazul bugetului Fondului pentru plata ajutorului de șomaj.

Art. 25. — Baza lunară de calcul a contribuției de asigurări sociale pentru șomeri o constituie cuantumul ajutorului de șomaj, ajutorului de integrare profesională sau al alocației de sprijin, după caz.

Art. 26. — (1) Contribuția de asigurări sociale nu se datorează asupra sumelor reprezentând:

a) prestații de asigurări sociale care se suportă din fondurile asigurărilor sociale sau din fondurile angajatorului și care se plătesc direct de acesta, potrivit prezentei legi;

b) drepturile plătite potrivit dispozițiilor legale, în cazul desfacerii contractelor individuale de muncă sau al încetării calității de membru cooperativ;

c) diurnele de deplasare, detașare și indemnizațiile de transfer, drepturile de autor;

d) sumele obținute în baza unei convenții civile de prestări de servicii sau executări de lucrări de către persoane care au încheiate contracte individuale de muncă;

e) sumele reprezentând participarea salariaților la profit;

f) premii și alte drepturi exceptate prin legi speciale.

(2) Sumele exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale nu se iau în considerare la stabilirea cuantumului prestațiilor de asigurări sociale.

Art. 27. — (1) Sumele reprezentând prestații de asigurări sociale, care se plătesc de angajator asiguraților, potrivit prevederilor prezentei legi, în contul asigurărilor sociale, se rețin de acesta din contribuțiile de asigurări sociale datorate pentru luna respectivă.

(2) Sumele reprezentând prestații de asigurări sociale plătite de angajator asiguraților, potrivit prevederilor prezentei legi, care depășesc suma contribuțiilor datorate de acesta în luna respectivă, se recuperează din contul asigurărilor sociale de la casa teritorială de pensii în raza căreia se află sediul acestuia.

Art. 28. — (1) Contribuția individuală de asigurări sociale, datorată de asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. I, II și VI, se reține integral din salariul sau, după caz, din venitul brut lunar al asiguratului și se virează lunar de angajator la casa teritorială de pensii în raza căreia se află sediul acestuia.

(2) Angajatorul calculează și virează lunar contribuția de asigurări sociale pe care o datorează bugetului asigurărilor sociale de stat, împreună cu contribuțiile individuale reținute de la asigurați.

(3) În cazul în care contribuția lunară de asigurări sociale achitată de contribuabili este mai mare decât contribuția datorată, suma plătită în plus se regularizează ulterior, conform procedurilor stabilite de CNPAS.

Art. 29. — Termenele de plată a contribuției de asigurări sociale sunt:

a) data stabilită pentru plata drepturilor salariale pe luna în curs, în cazul angajatorilor care efectuează plata drepturilor salariale lunar, dar nu mai târziu de data de 20 a lunii următoare celei pentru care se datorează plata;

b) data stabilită pentru plata chenzinei a 2-a, în cazul angajatorilor ce efectuează plata drepturilor salariale chenzinal, dar nu mai târziu de data de 20 a lunii următoare celei pentru care se datorează plata;

c) până la sfârșitul lunii, pentru luna în curs, în cazul asiguraților prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. IV lit. a), b), c), d) și e);

d) cel mai târziu până la datele fixate prin declarația sau prin contractul de asigurare, în cazul asiguraților prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. IV lit. f), g), h), i) și alin. (2);

e) până la data de 20 a lunii următoare celei pentru care se efectuează plata drepturilor ce se suportă din

bugetul Fondului pentru plata ajutorului de șomaj, în cazul asiguraților prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. III;

f) data prevăzută în convenția civilă de prestări de servicii pentru plata sumelor celor angajați exclusiv pe bază de convenție civilă de prestări de servicii, dar nu mai târziu de data de 20 a lunii următoare celei pentru care se datorează plata.

Art. 30. — (1) Angajatorii, indiferent de forma de proprietate, vor depune în bancă, o dată cu documentația pentru plata salariilor și a altor venituri ale asiguraților, și documentele pentru plata contribuțiilor datorate bugetului asigurărilor sociale de stat, plățile efectuându-se simultan, sub control bancar.

(2) În cazul neachitării la termen, potrivit legii, a contribuțiilor datorate bugetului asigurărilor sociale de stat, casele teritoriale de pensii vor proceda la aplicarea măsurilor de executare silită pentru încasarea sumelor cuvenite, conform dispozițiilor legale privind executarea creanțelor bugetare.

Art. 31. — (1) Neplata contribuției de asigurări sociale la termenele prevăzute la art. 29 generează plata unor majorări calculate pentru fiecare zi de întârziere, până la data achitării sumei datorate inclusiv.

(2) Cota majorărilor de întârziere, prevăzută la alin. (1), se stabilește potrivit reglementărilor privind executarea creanțelor bugetare.

(3) Sumele reprezentând majorările de întârziere se fac venit la bugetul asigurărilor sociale de stat.

(4) Calculul majorărilor de întârziere, evidențierea în contabilitate și urmărirea plății acestora se fac de către angajator sau, după caz, de instituția care efectuează plata ajutorului de șomaj.

(5) Calculul majorărilor de întârziere pentru asigurații cu declarație sau contract de asigurare se efectuează, după caz, de aceștia sau de casele teritoriale de pensii.

Art. 32. — În cazul lichidării administrative sau al falimentului angajatorului, sumele datorate de acesta bugetului asigurărilor sociale de stat vor fi recuperate conform procedurii prevăzute de lege.

Art. 33. — Neplata contribuției de asigurări sociale de către asigurații cu declarație sau contract de asigurare la termenele stabilite atrage neacordarea drepturilor la prestații până la achitarea contribuțiilor datorate și a majorărilor de întârziere aferente.

Art. 34. — Asigurații care fac dovada că nu se mai regăsesc în situațiile pentru care asigurarea este obligatorie, potrivit art. 5 alin. (1) pct. IV și V, trebuie să depună la casele teritoriale de pensii, în termen de 30 de zile de la modificarea situației, formularul-tip de retragere a declarației de asigurare.

Art. 35. — (1) Contractul de asigurare poate fi reziliat la inițiativa oricăreia dintre părți, conform clauzelor prevăzute în contract.

(2) În cazul rezilierii contractului de asigurare, contribuțiile de asigurări sociale achitate nu se restituie, iar stagiul de cotizare realizat se valorifică la stabilirea dreptului de pensie.

(3) Calitatea de asigurat se redobândește după încheierea unui nou contract de asigurare.

(4) După redobândirea calității de asigurat dreptul la prestații de asigurări sociale, altele decât pensiile, se reia după realizarea unui nou stagiul de cotizare, prevăzut de lege, pentru aceste prestații.

Art. 36. — (1) Colectarea și evidența contribuțiilor de asigurări sociale se asigură prin casele teritoriale de pensii, pe baza codului personal de asigurări sociale.

(2) Păstrarea și evidența datelor privind contribuțiile de asigurări sociale, pe fiecare asigurat, se realizează de casele teritoriale de pensii și de CNPAS.

(3) De la data intrării în vigoare a prezentei legi contribuțiile de asigurări sociale, colectate prin casele teritoriale de pensii, vor fi alocate lunii pentru care s-a efectuat plata.

(4) Debitele către bugetul asigurărilor sociale de stat, corespunzătoare perioadelor anterioare intrării în vigoare a prezentei legi, vor fi urmărite distinct, potrivit reglementărilor privind executarea creanțelor bugetare.

Art. 37. — (1) În sistemul public stagiul de cotizare se constituie din însumarea lunilor în care s-a plătit contribuția la bugetul asigurărilor sociale de stat, atât de asigurat, cât și de angajator sau, după caz, numai de asigurat, în situațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. IV, V, VI și alin. (2).

(2) În luna în care asiguratului i s-a reținut contribuția de asigurări sociale, iar angajatorul nu și-a achitat contribuția datorată în calitatea sa de contribuabil, stagiul de cotizare ce se ia în calcul reprezintă o treime din luna respectivă.

Art. 38. — (1) În sistemul public se asimilează stagiului de cotizare și perioadele necontributive, denumite în continuare *perioade asimilate*, în care asiguratul:

a) a beneficiat sau beneficiază de drepturi de asigurări sociale, cu excepția celor prevăzute la art. 40 lit. a), b), c) și e);

b) a urmat cursurile de zi ale învățământului superior, organizat potrivit legii, pe durata normală a studiilor respective, cu condiția absolvirii acestora;

c) a satisfăcut serviciul militar ca militar în termen sau militar cu termen redus, pe durata legal stabilită, a fost concentrat, mobilizat sau în prizonierat.

(2) Asigurații care au absolvit mai multe instituții de învățământ superior, conform prevederilor alin. (1) lit. b), beneficiază de asimilarea, ca stagiul de cotizare, a unei singure perioade de studii, la alegere.

(3) Persoanele prevăzute la alin. (1) lit. b) beneficiază de perioade asimilate, dacă în aceste perioade nu se regăsesc în situațiile prevăzute la art. 5.

(4) Perioadele asimilate, prevăzute la alin. (1), se valorifică numai pentru obținerea pensiei pentru limită de vârstă, de invaliditate și de urmaș.

Art. 39. — (1) Stagiul de cotizare se certifică asigurărilor anual, din oficiu, de către CNPAS, prin casele teritoriale de pensii.

(2) Stagiul de cotizare se certifică și la cererea asiguraților, contra cost, oricând în timpul anului. Tariful serviciului respectiv se stabilește anual de CNPAS.

CAPITOLUL IV

Pensii

Art. 40. — În sistemul public se acordă următoarele categorii de pensii:

- a) pensia pentru limită de vârstă;
- b) pensia anticipată;
- c) pensia anticipată parțială;
- d) pensia de invaliditate;
- e) pensia de urmaș.

SECȚIUNEA 1

Pensia pentru limită de vârstă

Art. 41. — (1) Pensia pentru limită de vârstă se acordă asiguraților care îndeplinesc, cumulativ, la data pensionării,